

TENTAMEN WISKUNDIGE TECHNIEKEN 3

5 november 2015, 9.00-12.00

-
- Zet op elk blad dat je inlevert je naam en nummer.
 - Schrijf het antwoord op elke vraag op een APART BLAD.
 - Laat bij elk antwoord zien hoe je er aan bent gekomen.
 - Het gebruik van een rekenmachine of ander zelf meegebracht materiaal is niet toegestaan.
 - Doe je best om LEESBAAR te schrijven. Onleesbare antwoorden kunnen fout gerekend worden.
-

Opgave 1 (25 pt)

Zij $V = \{f \in C^\infty([0, 1]) \mid f(0) = 0, f(1) = 0\}$ en $L : V \rightarrow V$ gedefinieerd door $(Lf)(x) = f''(x) + f(x)$. Er is gegeven dat $C^\infty([0, 1])$ een lineaire ruimte is.

- (a) (5 pt) Laat zien dat V voldoet aan alle eisen van een lineaire deelruimte.
- (b) (13 pt) Bepaal alle eigenwaarden $\lambda_1, \lambda_2, \dots$ van L .
- (c) (7 pt) Bepaal de bijbehorende eigenfuncties $u_1(x), u_2(x), \dots$, die zodanig zijn dat $\langle u_k, u_k \rangle = 1$ voor alle $k = 1, 2, \dots$, met $\langle \cdot, \cdot \rangle$ het standaard inproduct op $C^\infty([0, 1])$.

Opgave 2 (25 pt)

Zij $f(x)$ de functie die op $[-1, 1]$ gedefinieerd wordt door:

$$f(x) = \begin{cases} 2x + 1 & \text{als } -1 \leq x \leq 0 \\ -2x + 1 & \text{als } 0 \leq x \leq 1, \end{cases}$$

en buiten $[-1, 1]$ periodiek wordt voortgezet.

- (a) (17 pt) Maak een schets van $f(x)$. Omdat $f(x)$ even is, kan $f(x)$ geschreven worden als een *cosinusreeks*. Bereken de coëfficiënten van deze reeks.
- (b) (8 pt) Bepaal de waarde van

$$\frac{1}{1^2} + \frac{1}{3^2} + \frac{1}{5^2} + \dots,$$

door de waarde $x = 1$ in te vullen in de cosinusreeks voor $f(x)$.

Opgave 3 (25 pt)

In deze opgave hebben de functies $f(x)$ en $g(x)$ een Fourier-getransformeerde. We schrijven $\widehat{f}(s) = \mathcal{F}(f(x))(s)$ en $f(x) = \mathcal{F}^{-1}(\widehat{f}(s))(x)$. Let op dat in deze opgave de variabele t de rol van een parameter speelt!

- (a) (5 pt) Zij $t \in \mathbb{R}$. Laat zien dat $\mathcal{F}^{-1}(\widehat{f}(s)e^{its}) = f(x+t)$

Beschouw de golfvergelijking

$$\frac{\partial^2 \psi(x, t)}{\partial t^2} = \frac{\partial^2 \psi(x, t)}{\partial x^2}, \quad (1)$$

met beginwaarden:

$$\psi(x, 0) = g(x), \quad \frac{\partial}{\partial t} \psi(x, t)|_{t=0} = 0. \quad (2)$$

Zij $\widehat{\psi}(s, t) = \int_{-\infty}^{\infty} \psi(x, t) e^{-isx} dx$ de Fourier-getransformeerde in de x -variabele van $\psi(x, t)$. Neem aan $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \psi(x, t) = 0$ en $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\partial \psi(x, t)}{\partial x} = 0$.

- (b) (5 pt) Laat zien dat $\mathcal{F}\left(\frac{\partial^2 \psi(x, t)}{\partial t^2}\right) = \frac{\partial^2 \widehat{\psi}(s, t)}{\partial t^2}$ en $\mathcal{F}\left(\frac{\partial^2 \psi(x, t)}{\partial x^2}\right) = -s^2 \widehat{\psi}(s, t)$.

- (c) (5 pt) Bepaal een differentiaalvergelijking voor $\widehat{\psi}(s, t)$ door links en rechts van vergelijking (1) de Fourier-getransformeerde te nemen. Geef de algemene oplossing $\widehat{\psi}(s, t)$ van deze vergelijking.

- (d) (5 pt) Bepaal de beginwaarden voor $\widehat{\psi}(s, t)$ en laat zien dat de oplossing uit (c) die hieraan voldoet, gegeven wordt door $\widehat{\psi}(s, t) = \widehat{g}(s) \cos(st)$.

- (e) (5 pt) Geef de oplossing $\psi(x, t) = \mathcal{F}^{-1}(\widehat{\psi}(s, t))$ van (1), (2). Verifieer dat deze oplossing voldoet aan de vergelijking en aan de beginwaarden.

Opgave 4 (25 pt)

- (a) (5 pt) Laat zien dat als $f(t) = \frac{1}{2} e^{-|t|}$, dan is $\widehat{f}(s) = \frac{1}{1+s^2}$.

- (b) (5 pt) Zij $\widehat{g}(s)$ de Fourier-getransformeerde van $g(t)$. Gebruik de convolutieformule

$$\mathcal{F}^{-1}(\widehat{u}(s)\widehat{v}(s))(t) = u * v(t) = \int_{-\infty}^{\infty} u(x)v(t-x) dx,$$

om een uitdrukking te vinden voor $\mathcal{F}^{-1}\left(\frac{\widehat{g}(s)}{1+s^2}\right)$

- (c) (10 pt) Neem nu $\widehat{g}(s) = \frac{1}{1+s^2}$ en bereken met behulp van (b) $\mathcal{F}^{-1}\left(\frac{1}{(1+s^2)^2}\right)$.

Hints: neem eerst $t \geq 0$ en gebruik later een even/oneven eigenschap van Fourier-transformaties. Splits het integratiedomein op.

- (d) (5 pt) Geef de formule van Plancherel. Gebruik deze formule om $\int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{(1+s^2)^2} ds$ te berekenen.